

Föreningen Särö Montessoriskola Dagdroppen

Rektorn vid Särö Montessoriskola

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn i Särö Montessoriskola
i Kungälv kommun

Tillsyn i Särö Montessoriskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under våren och hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Särö Montessoriskola besöktes av Skolinspektionen den 15-16 oktober 2014.

Fakta om skolenheten

Särö Montessoriskola är en fristående grundskola belägen i Kungsbacka kommun. Huvudman för skolan är Föreningen Särö Montessoriskola Dagdroppen som är en ideell förening (org. nr. 849400-4693). Skolan leds av en rektor som tillträdde sin tjänst i mars 2014.

Huvudmannen för Särö Montessoriskola fick av Skolverket godkännande för att bedriva fristående grundskola motsvarande årskurserna 1-6 den 4 mars 1993 (dnr 92:1298). Enligt övergångsbestämmelser i lag om ändring i skollagen (1999:321) ansågs huvudmannen därmed även ha fått godkännande att bedriva verksamhet som motsvarar förskoleklass (dnr 99:2682). I samband med Skolinspektionens regelbundna tillsyn av skolan år 2009 återkallades godkännandet för att bedriva undervisning i årskurs 6 då skolan inte bedrev någon undervisning i denna årskurs och inte heller avsåg att göra det framöver (dnr 2009:1707).

Vid skolan finns vid tillsynsbesöket sammanlagt 57 elever i förskoleklass och grundskola årskurserna 1-5. Bland eleverna finns även en elev mottagen i grundsärskolan som får sin utbildning i grundskolan. I verksamheten finns också fritidshem. Huvudmannen driver även en förskola som ligger i direkt anslutning till skolan. Detta beslut omfattar grundskola och fritidshem. Personalen organiseras i ett arbetslag för förskoleklassen och grundskolan samt ett arbetslag för fritidshemmet.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen varit i kontakt med Kungsbacka kommun angående kommunens insyns rätt i den fristående skolan. Kungsbacka kommun uppger att rätten till insyn generellt tillämpas genom exempelvis återkommande samrådsmöten dit de fristående grundskolorna är inbjudna. Vidare uppger kommunen att man under 2014 granskar rektorernas beslut om placering på fristående fritidshem i samband med föräldraledighet, utifrån barnets eget behov eller familjens situation i övrigt.

Av skolans sammanställning av kunskapsresultaten som Skolinspektionen tagit del av framgår att lärarna bedömde att samtliga elever nådde kunskapskraven i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen i slutet av årskurs 3

år 2014. I matematik och svenska bedömde lärarna att i stort sett alla elever hade nått kunskapskraven (drygt 90 procent).

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Särö Montessoriskola i de allra flesta avseenden är en väl fungerande verksamhet. Kunskapsresultaten är generellt sett goda och elever beskriver i intervju att de får lära sig mycket, att de trivs och är trygga på skolan och i fritidshemmet. Vidare beskriver eleverna att de tycker att lärarna och fritidshemspersonalen är duktiga på att se om någon känner sig ledsen eller utsatt och att de vuxna då tar tag i det. I elev- och lärarintervjuer framkommer många konkreta exempel på hur läroplanens kunskapskrav tydliggörs för eleverna, hur undervisningen anpassas till varje elev, hur eleverna får inflytande över undervisningen och hur elevernas kunskapsutveckling följs upp kontinuerligt av lärarna och av eleverna själva. Vidare framgår av tillsynen att personalen i fritidshemmet arbetar för att ge eleverna en meningsfull fritid som stimulerar elevernas utveckling och lärande. Genom ett nära samarbete med lärarna ser personalen till att fritidshemmet kompletterar skolan.

Av tillsynen framgår att det på skolan sker ett utvecklingsarbete på olika områden. Det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå behöver dock utvecklas. Det finns en verksamhetsplan som anger fokusmål för skolan som helhet och för de olika verksamheterna, men det saknas en planering med konkreta åtgärder för att nå dessa mål. Inte heller är fokusmålen på ett tydligt sätt kopplade till en utvärdering av de samlade kunskapsresultaten och verksamheternas resultat i förhållande till andra nationella mål. Skolan behöver se till att det på skolenhetsnivå sker en utvärdering och analys av de samlade kunskapsresultaten och resultat i relation till andra nationella mål för de olika verksamheterna. På så sätt kan relevanta utvecklingsbehov på skolenhetsnivå identifieras och konkreta åtgärder för att möta dessa behov planeras och genomföras i syfte att ge ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionens tillsyn visar även att elevhälsan med dess olika kompetenser genomför insatser som rör det åtgärdande arbetet kring enskilda elever men att den samlade elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan, med de olika kompetenser och perspektiv som elevhälsan ska omfatta, måste utveckla sitt arbete att genom förebyggande och hälsofrämjande insatser stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av tillsynen framgår att rektorn, som tillträdde sin tjänst i mitten av vårterminen 2014, har identifierat utvecklingsområden för skolan och påbörjat flera olika utvecklingsinsatser. Bland annat har de brister som Skolinspektionens tillsyn visar avseende det systematiska kvalitetsarbetet samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete identifierats och enligt rektor finns ett

påbörjat arbete för att utveckla dessa områden. Ett annat utvecklingsområde som identifierats handlar om att förtydliga de olika verksamheternas uppdrag och personalens roller och ansvar. Skolinspektionen ser positivt på de utvecklingsinsatser som påbörjats och planeras.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Föreningen Särö Montessoriskola Daggdroppen en anmärkning.

Särö Montessoriskola ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 13 februari 2015.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare anges att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Enligt läroplanen ansvarar rektor för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att de enskilda elevernas kunskapsutveckling följs upp kontinuerligt och systematiskt i samtliga ämnen. Lärare beskriver att de utvecklar sin undervisning och sina metoder utifrån vilka kunskapsresultat som nås såväl i den egna klassen som i avlämnande respektive mottagande klass. Vidare framgår att värdegrundsarbetet i såväl förskoleklass, grundskola och fritidshem följs upp och utvecklas. Dock framgår av dokumentation och intervjuer att det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå behöver utvecklas.

Det finns en verksamhetsplan för läsåret som anger de fokusmål som finns för skolan som helhet och för de olika verksamheterna under innevarande läsår, men det saknas en planering med konkreta åtgärder för att nå dessa mål. Vidare kopplas inte fokusmålen på ett tydligt sätt till en utvärdering av de samlade kunskapsresultaten och verksamheternas resultat i förhållande till andra nationella mål. Exempelvis anges för läsåret 2013/14 att resultaten i de nationella proven i svenska visar på goda resultat, medan resultaten i de nationella proven i matematik visar en sjunkande tendens. Det finns dock ingen analys av de samlade resultaten och bland de fokusmål som specificeras för grundskolan finns exempelvis inte matematiken med, utan det fokusområde som anges för skolan är "elevernas förmåga att uttrycka sig i skrift". Matematiken tas upp som en del av förbättringsområdena för hela skolan; "Höga krav på elevernas måloppfyllelse med fokus på matematik [...]" Dock framgår inte vilka åtgärder som planeras för att nå detta mål. Rektorn uppger att fokusmålen har följts upp veckovis och att olika utvecklingsprojekt kopplade till dessa mål har påbörjats. Rektorn beskriver att utvärdering och analys av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå är ett identifierat utvecklingsområde och att det finns en planering för när och hur vårens kunskapsresultat och höstens resultat i olika screeningar kommer att utvärderas och analyseras och att detta kommer att ligga till grund för en mer konkret planering för utvecklingsarbetet. Vidare beskriver rektorn att elevernas synpunkter bättre skall fångas upp i samband med det systematiska kvalitetsarbetet.

Utredningen visar att det i det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå saknas en uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i relation till nationella mål och kunskapskrav, vilket rektorn ansvarar för. Vidare saknas på skolenhetsnivå en planering med konkreta åtgärder kopplade till de utvecklingsbehov som identifierats. Eftersom rektorn och lärarna kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsutveckling, följer upp och utvecklar undervisningsmetoder och värdegrundsarbete, gör de förändringar som krävs utifrån de brister som uppmärksammas samt har en planering för när och hur utvärdering och analys på skolenhetsnivå ska ske ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar, Lgrs 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Av skollagen framgår att det för eleverna i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Av intervju med rektor samt delar av elevhälsan framgår att elevhälsan som helhet hittills inte främst har arbetat målinriktat förebyggande och hälsofrämjande, även om det har förekommit insatser från delar av elevhälsan som har varit förebyggande och hälsofrämjande. Rektor beskriver exempelvis att en speciallärare som anställdes i augusti innevarande termin regelbundet har läst tillsammans med eleverna i syfte att tidigt upptäcka elever i behov av stöd. Av intervjuerna framgår att det har förekommit arbete i elevärenden som har varit åtgärdande för den enskilda eleven men som även har fått förebyggande och hälsofrämjande effekter för klassen som helhet. Dock har inte det förebyggande och hälsofrämjande insatserna varit utgångspunkten för detta arbete. Rektor beskriver i intervju att detta är ett av de utvecklingsbehov som hon identifierat i samband med att hon tillträdde som rektor under vårterminen 2014. Vidare beskriver rektor att åtgärder är påbörjade för att utveckla elevhälsans arbete, exempelvis har en barn- och elevhälsoplan tagits fram av rektor tillsammans med elevhälsan. I planen anges det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som mål för barn- och elevhälsan, dock framgår inte på vilket sätt elevhälsans samtliga kompetenser ska arbeta för att nå dessa mål. Vid tiden för tillsynen har hela elevhälsan förutom skolläkaren träffats vid ett tillfälle sedan terminsstart och av intervjuer framgår att fler möten i denna konstellation är planerade i syfte att bland annat utveckla elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

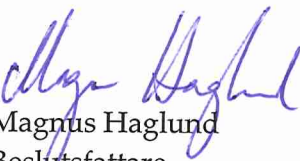
Utredningen visar att elevhälsan vid Särö Montessoriskola vid tiden för tillsynen inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Eftersom det finns tillräcklig tillgång till samtliga kompetenser för elevhälsans arbete och åtgärder kommer att sättas in i syfte att utveckla elevhälsans arbete mot ett hälsofrämjande och förebyggande arbete ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Tove Bender, utredare Ingrid Hesselén Brunius och avdelningsjurist Johan Kylenfelt.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Linda Svensson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.